

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

17. oktoober 2017*

Eelotsusetaotlus – Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Määrus (EL) nr 1215/2012 – Artikli 7 punkt 2 – Valikuline kohtualluvus lepinguvälise kahju puhul – Juriidilise isiku õiguste rikkumine tema kohta internetis väidetavalt ebaõigete andmete avaldamisega ning tema kohta käivate kommentaaride eemaldamata jätmisega – Kahju tekkimise paik – Selle isiku huvide kese

Kohtuasjas C-194/16,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Riigikohtu (Eesti) 23. märtsi 2016. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 7. aprillil 2016, menetluses

Bolagsupplysningen OÜ,

Ingrid Ilsjan

versus

Svensk Handel AB,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident A. Tizzano, kodade presidendid R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, J. L. da Cruz Vilaça, A. Rosas ja J. Malenovský, kohtunikud E. Juhász, A. Borg Barthet, J.-C. Bonichot, M. Safjan (ettekandja), K. Jürimäe ja C. Lycourgos,

kohtujurist: M. Bobek,

kohtusekretär: ametnik I. Illéssy,

arvestades kirjalikku menetlust ja 20. märtsi 2017. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Bolagsupplysningen OÜ ja I. Ilsjan, esindajad: vandeadvokaat K. Turk, vandeadvokaat K. Tomson, advokaat A. Prants ja advokaat M. Pild,
- Eesti valitsus, esindajad: K. Kraavi-Käerdi ja N. Grünberg,
- Portugali valitsus, esindajad: L. Inez Fernandes, M. Figueiredo ja S. Duarte Afonso,
- Ühendkuningriigi valitsus, esindajad: J. Kraehling ja C. Crane, keda abistas *barrister* J. Holmes,

* Kohtumenetluse keel: eesti.

– Euroopa Komisjon, esindajad: M. Wilderspin, M. Heller ja E. Randvere,
olles 13. juuli 2017. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT 2012, L 351, lk 2) artikli 7 punkti 2 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud kohtuvaidluses ühelt poolt Bolagsupplysningen OÜ ja Ingrid Ilsjani ning teiselt poolt Svensk Handel AB vahel viimase veebilehel avaldatud väidetavalt ebaõigete andmete ümberlükkamise, selle veebilehe kommentaariumis olevate seotud kommentaaride eemaldamise ja väidetavalt tekitatud kahju hüvitamise nõudes.

Õiguslik raamistik

- 3 Määruse nr 1215/2012 põhjendustes 15 ja 16 on märgitud:
„(15) Kohtualluvuse eeskirjad peaksid olema hästi prognoositavad ning lähtuma põhimõttest, et tavaliselt on kohtualluvus seotud kostja alalise elukohaga. Seepärast peaks alati olema tagatud kohtualluvus kostja elukoha alusel, välja arvatud teatavatel täpselt määratletud juhtudel, kui vaidluse sisu või poolte autonoomia eeldab teistsugust seost. Selleks et ühiseeskirjad oleksid läbipaistvamad ja et vältida vastuolulist kohtualluvust, peab juriidilise isiku alaline asukoht olema autonoomselt kindlaks määratud.
(16) Lisaks kostja alalisele elukohale peaks kohtualluvuse määramisel olema ka muid aluseid, mis toetuksid tihedale seosele kohtu ja menetluse vahel või aitaksid kaasa tõrgeteta õigusemõistmisele. Tihe seos peaks tagama õiguskindluse ja hoidma ära võimaluse, et kostja vastu esitataks hagi liikmesriigi kohtusse, mida ta ei saanud mõistlikult ette näha. See on oluline eelkõige lepinguväliste võlasuhete puhul, mis tulenevad eraelu puutumatus ja isikuõiguste rikkumisest, sealhulgas laimust.“
- 4 Kohtualluvuse eeskirjad on ära toodud selle määruse II peatükis.
- 5 Määruse nr 1215/2012 II peatüki 1. jaos „Üldsätted“ sisalduva artikli 4 lõikes 1 on ette nähtud:
„Käesoleva määruse kohaselt esitatakse hagi isikute vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, selle liikmesriigi kohtutesse sõltumata nende kodakondsusest.“
- 6 Samasse 1. jakku kuuluva määruse artikli 5 lõikes 1 on sätestatud:
„Isikute vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib hagi esitada teise liikmesriigi kohtusse üksnes käesoleva peatüki 2.–7. jaos sätestatud korras.“
- 7 Sama määruse II peatüki 2. jakku „Valikuline kohtualluvus“ kuuluva artikli 7 punktis 2 on ette nähtud:
„Isiku vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib esitada hagi teises liikmesriigis:

[...]

- 2) lepinguvälise kahju puhul selle paiga kohtusse, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda“.
- 8 Määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 sõnastus on identne nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT eriväljaanne 19/04, lk 42), mis tunnistati kehtetuks määrusega nr 1215/2012, artikli 5 punkti 3 sõnastusega ja vastab 27. septembri 1968. aasta konventsiooni kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades artikli 5 punkti 3 sõnastusele.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 9 Eesti õiguse alusel asutatud äriühing Bolagsupplysningen ja selle äriühingu töötaja I. Ilsjan esitasid 29. septembril 2015 Harju Maakohtule (Eesti) hagi Rootsi õiguse alusel asutatud äriühingu Svensk Handel vastu, mis on kaubandussektori tööandjate ühendus. Põhikohtuasja hagejad palusid sellel kohtul kohustada Svensk Handelit ümber lükkama tema veebilehel Bolagsupplysningeni kohta avaldatud ebaõiged andmed ja eemaldama seal olevad kommentaarid, mõista Bolagsupplysningenile välja talle tekitatud kahju eest hüvitis summas 56 634,99 eurot ja I. Ilsjanile kohtu äranägemisel õiglase mittevaralise kahju hüvitis.
- 10 Hagiavalduse kohaselt on Svensk Handel lisanud Bolagsupplysningeni enda veebilehel peetavasse nn musta nimekirja sissekandega, et see äriühing tegeleb petmise ja kelmusega. Lehe kommentaariumis on ligi 1000 kommentaari, mille hulgas on otseseid üleskutseid vägivallale Bolagsupplysningeni ja tema töötajate, sealhulgas I. Ilsjani vastu. Svensk Handel on keeldunud sissekande ja kommentaaride eemaldamisest ning seetõttu on Bolagsupplysningeni majandustegevus Rootsis halvatud ja iga päev tekib nimetatud äriühingule sellest varalist kahju.
- 11 Harju Maakohus keeldus 1. oktoobri 2015. aasta määrusega hagi menetlusse võtmisest. Maakohus leidis, et ei ole võimalik kohaldada määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2, sest hagiavaldusest ei nähtu, et kahju tekkimise kohaks oleks Eesti. Vaidlustatud andmed ja kommentaarid on avaldatud rootsi keeles ega ole Eestis elavatele isikutele tõlgi vahenduseta arusaadavad. Vaidlusaluste andmete mõistmine sõltub keelelisest kontekstist. Kahju tekkimine Eestis ei ole tõendatud ning käibe näitamine Rootsi kroonides viitab sellele, et kahju tekitati Rootsis. Asjaolu, et vaidlusalune veebileht oli ligipääsetav Eestis, ei saa automaatselt olla aluseks sellele, et tsiviilasi tuleks lahendada Eesti kohtus.
- 12 Põhikohtasja hagejad esitasid Harju Maakohtu määruse peale määruskaebuse.
- 13 Tallinna Ringkonnakohus jättis 9. novembri 2015. aasta määrusega määruskaebuse rahuldamata ja Harju Maakohtu määruse muutmata.
- 14 Hagejad palusid eelotsusetaotluse esitanud kohtul tühistada Tallinna Ringkonnakohtu määruse ja võtta hagi menetlusse; Svensk Handel vaidles sellele vastu.
- 15 Eelotsusetaotluse esitanud kohus eraldas Bolagsupplysningeni ja I. Ilsjani nõuded ning leidis, et viimase määruskaebus Tallinna Ringkonnakohtu määruse peale on põhjendatud, nii ringkonnakohtu kui ka Harju Maakohtu määrus tuleb tühistada ja asi tuleb saata tagasi maakohtule I. Ilsjani hagiavalduse menetlusse võtmise otsustamiseks.
- 16 Bolagsupplysningeni hagi kohta leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et selle lahendamine allub Eesti kohtule vähemalt Eestis tekkinud kahju hüvitamise nõude osas.
- 17 Eelotsusetaotluse esitanud kohus lisab siiski, et erinevalt intellektuaal- ja tööstusomandi õigustest, mille kaitse on piiratud õiguse registreerimise liikmesriigi territooriumiga, ei ole praegusel juhul väidetavalt rikutud õigused olemuslikult sellist laadi, mida saaks kaitsta vaid mõne liikmesriigi territooriumil (vt

selle kohta kohtuotsus, 3.10.2013, Pinckney, C-170/12, EU:C:2013:635, punktid 35–37). Bolagsupplysningen tugineb sisuliselt sellele, et ebaõigete andmete avaldamisega on rikutud tema head nime ja mainet. Selle kohta on Euroopa Kohus juba otsustanud, et laimava väljaande avaldamisel on juriidilise isiku mainele ja heale nimele kahju tekkimise kohaks väljaande levitamise koht, kus kannatanu mainet temal sõnul kahjustati (kohtuotsus, 7.3.1995, Shevill jt, C-68/93, EU:C:1995:61, punktid 29 ja 30).

- 18 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul on aga ebaselge, kas Bolagsupplysningen saaks eelmises punktis nimetatud põhimõtetele tuginedes Eesti kohtusse pöörduda ka ebaõigete andmete ümberlükkamise ning kommentaaride eemaldamise nõudega.
- 19 Samuti on ebaselge, kas Bolagsupplysningen saaks Eesti kohtusse pöörduda ka nõudega hüvitada kogu temale väidetavalt tekitatud kahju. Osutades põhimõttele, mille järgi isik, kes leiab, et tema õigusi on väidetavalt rikutud veebisaidil avaldatud teabesisuga, võib pöörduda kahju hüvitamise nõudega kogu kahju osas kas selle riigi kohtu poole, kus on teabesisu avaldaja asukoht, või selle riigi kohtu poole, kus on tema huvide kese (kohtuotsus, 25.10.2011, eDate Advertising jt, C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punkt 52), märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et see põhimõte kujundati välja spetsiifiliselt füüsilise isiku isikuõiguste rikkumise kontekstis. Seetõttu ei ole üheselt selge, kas see põhimõte on kohaldatav ka juriidiliste isikute suhtes.
- 20 Lõpuks soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas juriidilise isiku asu- ja/või tegevuskoht loovad eelduse, et sealsamas on ka selle juriidilise isiku huvide kese. Sõltumata sellest, kas selline eeldus kehtib, tekib küsimus, millistest asjaoludest ning kriteeriumidest lähtuvalt tuleb kohtul hinnata, kus asub juriidilise isiku huvide kese.
- 21 Neil asjaoludel otsustas Riigikohus menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [määruse nr 1215/2012] artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada selliselt, et kui isiku õigusi on väidetavalt rikutud tema kohta internetis ebaõigete andmete avaldamisega ning tema kohta käivate kommentaaride eemaldamata jätmisega, võib isik esitada ebaõigete andmete ümberlükkamise ja tema õigusi rikkuvate kommentaaride eemaldamise hagi iga liikmesriigi kohtusse, mille territooriumil on või oli internetis avaldatud teave kättesaadav, selle liikmesriigi territooriumil tekkinud kahju osas?

2. Kas [määruse nr 1215/2012] artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada selliselt, et juriidiline isik, kelle õigusi on väidetavalt rikutud internetis ebaõigete andmete avaldamisega ning tema kohta käivate kommentaaride eemaldamata jätmisega, võib andmete ümberlükkamise, kommentaare eemaldama kohustamise ning internetis ebaõigete andmete avaldamise tõttu tekkinud varalise kahju hüvitamise nõuetega pöörduda kogu temale tekitatud kahju osas selle riigi kohtute poole, kus on tema huvide kese?

3. Kui vastus teisele küsimusele on jaatav, siis kas [määruse nr 1215/2012] artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada selliselt, et:

- juriidilise isiku huvide kese asub, ja seega juriidilisele isikule kahju tekkimist võib eeldada liikmesriigis, kus on juriidilise isiku asukoht; või
- juriidilise isiku huvide keskme, ja seega juriidilisele isikule kahju tekkimise paiga kindlaksmääramisel tuleb arvesse võtta kõiki asjaolusid, nagu juriidilise isiku asu- ja tegevuskoht, klientide asukoht ning tehingute sõlmimise mudel?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Teine ja kolmas küsimus

- 22 Oma teise ja kolmanda küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et juriidiline isik, kelle isikuõigusi on väidetavalt rikutud tema kohta internetis ebaõigete andmete avaldamisega ning tema kohta käivate kommentaaride eemaldamata jätmisega, võib esitada nimetatud andmete ümberlükkamise, nimetatud kommentaaride eemaldamise ja kogu temale tekitatud kahju hüvitamise hagi selle liikmesriigi kohtusse, kus on tema huvide kese, ja kui vastus sellele küsimusele on jaatav, siis milliseid kriteeriume ja asjaolusid tuleb huvide keskme kindlaksmääramisel arvesse võtta.
- 23 Nendele küsimustele vastamiseks tuleb meenutada, et mainitud artikli 7 punktis 2 on ette nähtud, et lepinguvälise kahju puhul võib isiku vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, esitada hagi teises liikmesriigis selle paiga kohtusse, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda.
- 24 Siinkohal tuleb täpsustada, et Euroopa Kohtu poolt määruse nr 44/2001 artikli 5 punkti 3 kohta antud tõlgendus kehtib ka määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 samaväärse sätte suhtes (vt analoogia alusel kohtuotsus, 15.6.2017, Kareda, C-249/16, EU:C:2017:472, punkt 27).
- 25 Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale tuleb lepinguvälise kahju puhul tõlgendada valikulise kohtualluvuse eeskirja autonoomselt, võttes arvesse selle määruse süsteemi ja eesmärgi, mille osa see eeskiri on (vt selle kohta kohtuotsus, 25.10.2011, eDate Advertising jt, C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punkt 38).
- 26 See valikulise kohtualluvuse eeskiri põhineb vaidluse eriti tihedal seosel kahju tekitanud juhtumi toimumise või toimuda võimise paiga kohtuga, mis õigustab sellele kohtule pädevuse andmist tõrgeteta õigusemõistmise ja menetluse otstarbeka korraldamise kaalutlustel (vt eelkõige kohtuotsused, 25.10.2011, eDate Advertising jt, C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punkt 40, ning 22.1.2015, Hejduk, C-441/13, EU:C:2015:28, punkt 19 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 27 Nimelt on lepinguvälise kahju asjades selle paiga kohtul, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda, üldjuhul parimad tingimused kohtuasja lahendamiseks eelkõige tänu tihedale seosele vaidluse esemega ning kergemale tõendite kogumise võimalusele (kohtuotsused, 16.5.2013, Melzer, C-228/11, EU:2013:305, punkt 27, ja 21.5.2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, punkt 40).
- 28 Samuti tuleb määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tõlgendades arvesse võtta selle määruse põhjendust 16, mille kohaselt peaks tihe seos kohtu ja menetluse vahel tagama õiguskindluse ja hoidma ära võimaluse, et kostja vastu esitataks hagi selle liikmesriigi kohtusse, mida ta ei saanud mõistlikult ette näha; see aspekt on oluline eelkõige lepinguväliste võlasuhete puhul, mis tulenevad eraelu puutumatus ja isikuõiguste rikkumisest, sealhulgas laimust.
- 29 Selle täpsustuse järel tuleb meenutada, et vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale peab väljend „paik, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda“ silmas nii kahjustava sündmuse kui ka kahju tekkimise paika, kuna kumbki neist võib asjaoludest olenevalt osutada eriti kasulikuks nii tõendamise kui ka menetluse korraldamise seisukohast (kohtuotsus, 25.10.2011, eDate Advertising jt, C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 30 Põhikohtuasi ei puuduta võimalust pöörduda Eesti kohtusse kahjustava sündmuse toimumise paiga alusel. On nimelt selge, et viimati nimetatud paik ei asu selle kohtu tööpiirkonnas, kuhu Bolagsupplyningen ja I. Ilsjan pöördusid. Samas tekib küsimus, kas selle riigi kohus on pädev väidetava kahju tekkimise paiga alusel.

- 31 Selle kohta on Euroopa Kohus märkinud hagi suhtes, milles taotletakse trükimeedias avaldatud laimava artikliga väidetavalt tekitatud mittevaralise kahju hüvitamist, et kannatanu võib esitada väljaandja vastu kahju hüvitamise hagi iga sellise liikmesriigi kohtusse, kus väljaannet levitati ja kus kannatanu mainet tema sõnul kahjustati, kusjuures neil kohtutel on pädevus määrata hüvitis vaid kohtu liikmesriigis tekitatud kahju eest (kohtuotsus, 7.3.1995, Shevill jt, C-68/93, EU:C:1995:61, punkt 33).
- 32 Interneti kontekstis on Euroopa Kohus ühes füüsilist isikut puudutavas kohtuasjas aga leidnud, et kui isikuõigusi on väidetavalt rikutud veebisaidil avaldatud teabesisuga, siis võib isik, kes leiab, et tema õigusi on rikutud, pöörduda kahju hüvitamise nõudega kogu kahju osas selle liikmesriigi kohtusse, kus on tema huvide kese (kohtuotsus, 25.10.2011, eDate Advertising jt, C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punkt 52).
- 33 Mis puudutab sellist teabesisu, siis väidetav rikkumine on üldiselt kõige tuntavam asjaomase isiku huvide keskmes, arvestades selle isiku mainet selles paigas. Seega väljendab „kannatanu huvide keskme“ kriteerium paika, kus veebis avaldatud teabesisuga tekitatud kahju määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tähenduses väljendub kõige selgemalt.
- 34 Selle liikmesriigi kohus, kus on asjaomase isiku huvide kese, saab järelikult kõige paremini hinnata selle teabesisu mõju asjaomase isiku õigustele (vt selle kohta kohtuotsus, 25.10.2011, eDate Advertising jt, C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punkt 48).
- 35 Pealegi on huvide keskme kriteerium kooskõlas kohtualluvuse eeskirjade prognoositavuse eesmärgiga, sest see võimaldab ühtaegu nii hagejal raskusteta kindlaks teha kohtu, kuhu ta võib pöörduda, kui ka kostjal mõistlikult ette näha, millisesse kohtusse tema vastu võib pöörduda (kohtuotsus, 25.10.2011, eDate Advertising jt, C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punkt 50).
- 36 Arvestades põhikohtuasja asjaolusid ning mõnes kirjalikus ja suulises seisukohas esitatud kahtlusi, tuleb täpsustada, et esiteks kehtivad need kaalutlused olenemata sellest, kas väidetavalt tekitatud kahju on varaline või mittevaraline.
- 37 Nimelt, ehkki vastavalt kohaldamisele kuuluvale õigusele võib asjaolu, kas tegemist on varalise või mittevaralise kahjuga, mõjutada väidetava kahju hüvitatavust, ei oma see mingisugust tähtsust huvide keskme kindlaksmääramisele paigana, kus kohus saab kõige paremini hinnata veebis avaldatu tegelikku mõju ja seda, kas see kahjustab isikut või mitte.
- 38 Teiseks, kuna väidetava kannatanu võimalus pöörduda kogu temale tekitatud kahju osas hagi selle liikmesriigi kohtusse, kus on tema huvide kese, on põhjendatud tõrgeteta õigusemõistmise huviga, mitte vajadusega kaitsta just hagejat, ei oma seejuures tähtsust ka asjaolu, kas viimase puhul on tegemist füüsilise või juriidilise isikuga.
- 39 Selle kohta on Euroopa Kohus juba täpsustanud, et lepinguvälise kahju asjades ette nähtud valikulise kohtualluvuse eeskiri ei taotle sama eesmärki kui määruse nr 1215/2012 II peatüki 3.–5. jaos toodud kohtualluvuse eeskirjad, millega soovitakse anda nõrgemale poolele suuremat kaitset (vt selle kohta kohtuotsus, 25.10.2012, Folien Fischer ja Fofitec, C-133/11, EU:C:2012:664, punkt 46). Huvide keskme kriteeriumi eesmärk on kindlaks määrata veebis avaldatud teabesisuga tekitatud kahju tekkimise paik ja järelikult ka liikmesriik, mille kohtutel on kõige paremad võimalused see vaidlus lahendada.
- 40 Mis puudutab sellise keskme tuvastamist, siis Euroopa Kohus on märkinud, et füüsilise isiku puhul vastab see tavaliselt tema alalise elukoha liikmesriigile. Siiski võib isiku huvide kese olla ka sellises liikmesriigis, kus tal ei ole alalist elukohta, kuna muud näitajad, nagu kutsealane tegevus, võivad tõendada eriti lähedast seost selle liikmesriigiga (kohtuotsus, 25.10.2011, eDate Advertising jt, C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punkt 49).

- 41 Mis puudutab sellist majandustegevusega tegelevat juriidilist isikut nagu põhikohtuasja hageja, siis tema huvide kese on seal, kus tema maine äritegevuses on kõige rohkem välja kujunenud ja see tuleb järelikult kindlaks teha selle paiga järgi, kus ta teostab suurema osa oma majandustegevusest. Kuigi juriidilise isiku huvide kese võib kokku langeda tema registrijärgse asukohaga, kui ta teostab kogu või suurema osa oma tegevusest tema registrijärgse asukoha liikmesriigis, ja kui tal on selles liikmesriigis seetõttu tugevam maine kui kõikides teistes liikmesriikides, ei pruugi nimetatud asukoht iseenesest siiski olla selles analüüsis otsustav kriteerium.
- 42 Seega, kui juriidiline isik teostab nagu põhikohtuasjas suurema osa oma tegevusest muus liikmesriigis kui tema registrijärgse asukoha liikmesriik, tuleb eeldada, et selle juriidilise isiku maine äritegevuses, mida võis rikkuda vaidlusaluse teabesisu avaldamine, on teiste liikmesriikidega võrreldes kõige tugevam just selles liikmesriigis ja järelikult on selle maine võimalik rikkumine seal ka kõige tuntavam. Seepärast saab selle liikmesriigi kohus kõige paremini hinnata väidetava rikkumise olemasolu ja võimalikku ulatust, seda enam, et käesolevas asjas toimus rikkumine väidetavalt ebaõigete või laimavate andmete ja kommentaaride avaldamisega professionaalsel veebilehel, mida hallatakse liikmesriigist, kus asjaomane juriidiline isik teostab suurema osa oma tegevusest, ning et nende andmete ja kommentaaride keelt arvestades on eelkõige mõeldud seda, et need oleksid arusaadavad selles liikmesriigis elavate isikute jaoks.
- 43 Veel tuleb täpsustada, et juhul, kui asjaomase juriidilise isiku majandustegevuse peamine paik ei nähtu nendest andmetest, mida kohus peab hindama kohtualluvuse kontrollimise etapis, mistõttu ei ole võimalik tuvastada selle juriidilise isiku huvide keset, kelle isikuõigusi on väidetavalt rikutud, ei saa see isik pöörduda määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 alusel väidetava rikkuja vastu kohtusse kahju tekkimise paiga alusel kogu temale tekitatud kahju hüvitamise nõudega.
- 44 Järelikult tuleb teisele ja kolmandale küsimusele vastata, et määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et juriidiline isik, kelle isikuõigusi on väidetavalt rikutud tema kohta internetis ebaõigete andmete avaldamisega ning tema kohta käivate kommentaaride eemaldamata jätmisega, võib esitada nimetatud andmete ümberlükkamise, nimetatud kommentaaride eemaldamise ja kogu temale tekitatud kahju hüvitamise hagi selle liikmesriigi kohtusse, kus on tema huvide kese.

Kui asjaomane juriidiline isik teostab suurema osa oma tegevusest muus liikmesriigis kui tema registrijärgse asukoha liikmesriik, võib see isik esitada väidetava rikkuja vastu hagi kahju tekkimise paiga alusel selles muus liikmesriigis.

Esimene küsimus

- 45 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et kui isiku õigusi on väidetavalt rikutud tema kohta internetis ebaõigete andmete avaldamisega ning tema kohta käivate kommentaaride eemaldamata jätmisega, võib isik esitada nende andmete ümberlükkamise ja nende kommentaaride eemaldamise hagi iga liikmesriigi kohtusse, mille territooriumil on või oli internetis avaldatud teave kättesaadav.
- 46 Sellele küsimusele tuleb vastata eitavalt.
- 47 Euroopa Kohus on tõepoolest leidnud 25. oktoobri 2011. aasta kohtuotsuse eDate Advertising jt (C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685) punktides 51 ja 52, et isik, kelle õigusi on väidetavalt rikutud, võib kogu vaidlusaluse kahju hüvitamise hagi esitamise asemel esitada hagi iga sellise liikmesriigi kohtule, mille territooriumil on või oli veebisaidil avaldatud teabesisu kättesaadav, kusjuures neil kohtutel on pädevus hinnata vaid kahju, mis tekkis selle liikmesriigi territooriumil, mille kohtusse on pöördutud.

- 48 Võttes aga arvesse asjaolu, et veebisaidil avaldatud andmed ja andmesisu on kõikjal kättesaadavad ning et nende levitamise ulatus on põhimõtteliselt ülemaailmne (vt selle kohta kohtuotsus, 25.10.2011, eDate Advertising jt, C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punkt 46), on hagi, milles palutakse andmete ümberlükkamist ja kommentaaride eemaldamist, üks ja jagamatu ning järelikult võib selle esitada vaid kohtule, mille alluvusse kuulub kogu kahju hüvitamise nõude lahendamine vastavalt kohtupraktikale, mis tuleneb 7. märtsi 1995. aasta kohtuotsusest Shevill jt (C-68/93, EU:C:1995:61, punktid 25, 26 ja 32) ning 25. oktoobri 2011. aasta kohtuotsusest eDate Advertising jt (C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punktid 42 ja 48), mitte kohtule, millel sellist pädevust ei ole.
- 49 Eeltoodu alusel tuleb esimesele küsimusele vastata, et määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et kui isiku õigusi on väidetavalt rikutud tema kohta internetis ebaõigete andmete avaldamisega ning tema kohta käivate kommentaaride eemaldamata jätmisega, ei saa isik esitada nende andmete ümberlükkamise ja nende kommentaaride eemaldamise hagi iga liikmesriigi kohtusse, mille territooriumil on või oli internetis avaldatud teave kättesaadav.

Kohtukulud

- 50 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et juriidiline isik, kelle isikuõigusi on väidetavalt rikutud tema kohta internetis ebaõigete andmete avaldamisega ning tema kohta käivate kommentaaride eemaldamata jätmisega, võib esitada nimetatud andmete ümberlükkamise, nimetatud kommentaaride eemaldamise ja kogu temale tekitatud kahju hüvitamise hagi selle liikmesriigi kohtusse, kus on tema huvide kese.**

Kui asjaomane juriidiline isik teostab suurema osa oma tegevusest muus liikmesriigis kui tema registrijärgse asukoha liikmesriik, võib see isik esitada väidetava rikkuja vastu hagi kahju tekkimise paiga alusel selles muus liikmesriigis.

- 2. Määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et kui isiku õigusi on väidetavalt rikutud tema kohta internetis ebaõigete andmete avaldamisega ning tema kohta käivate kommentaaride eemaldamata jätmisega, ei saa isik esitada nende andmete ümberlükkamise ja nende kommentaaride eemaldamise hagi iga liikmesriigi kohtusse, mille territooriumil on või oli internetis avaldatud teave kättesaadav.**

Lenaerts	Tizzano	Silva de Lapuerta
Ilešič	Da Cruz Vilaça	Rosas
Malenovský	Juhász	Borg Barthet
Bonichot	Safjan	Jürimäe
Lycourgos		

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 17. oktoobril 2017 Luxembourgis.

Kohtusekretär
A. Calot Escobar

President
K. Lenaerts